

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 27 stycznia 2023 r.

Poz. 564

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNK.I.4131.2.2023 WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 19 stycznia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLVII/287/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale Nr XLVI/278/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 25 listopada 2022 r. dotyczącej połączenia samorządowych instytucji kultury - Gminnej Biblioteki Publicznej w Słupi oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Słupi w całości.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 grudnia 2022 r. Rady Gminy Słupia podjęła uchwałę Nr XLVII/287/2022 w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale Nr XLVI/278/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 25 listopada 2022 r. dotyczącej połączenia samorządowych instytucji kultury - Gminnej Biblioteki Publicznej w Słupi oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Słupi. Uchwała ta w dniu 23 grudnia 2022 r. została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu, który pismem z dnia 5 stycznia 2023 r. zawiadomił Przewodniczącą Rady Gminy o wszczęciu postępowania nadzorczego w tej sprawie oraz wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. Do dnia wydania niniejszego rozstrzygnięcia Rada Gminy nie przedstawiła Wojewodzie Świętokrzyskiemu odpowiedzi w tej sprawie.

Jako podstawę prawną podjętej uchwały Rada Gminy wskazała przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminny, przepisy art. 9 ust. 1 i 2, art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 1 i 2, art. 18 ust. 1 i 2, art. 19 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194 z późn. zm.) oraz przepisy art. 10, art. 13 ust. 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479 ze zm.).

W § 1 badanej uchwały postanowiono o sprostowaniu, z powołaniem się na oczywistą omyłkę pisarską, uchwały Nr XLVI/278/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 25 listopada 2022 r. poprzez dołączenie do niej załączników w postaci „Aktu o połączeniu samorządowych instytucji kultury” oraz „Statutu Biblioteki Centrum Kultury w Słupi” o treści określonej w załącznikach do badanej uchwały. Pierwszy z tych dokumentów stanowi o połączeniu z dniem 1 stycznia 2023 roku gminnych instytucji kultury: Gminnej Biblioteki Publicznej w Słupi oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Słupi, w wyniku czego tworzy się gminną jednostkę organizacyjną, działającą w formie samorządowej instytucji kultury pod nazwą: Biblioteka Centrum Kultury w Słupi. Drugi z dokumentów ustalał z kolei statut jednostki utworzonej w wyniku wspomnianego połączenia.

W tym miejscu należy wskazać, że Wojewoda Świętokrzyski rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 30 grudnia 2022 r., znak: PNK.I.4130.216.2022, stwierdził nieważność całości uchwały Nr XLVI/278/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury - Gminnej Biblioteki Publicznej w Słupi oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Słupi, do której odnosi się uchwała analizowana w niniejszym postępowaniu. Przyczyną stwierdzenia nieważności było nieprawidłowe

procedowanie uchwały, a mianowicie podjęcie jej z naruszeniem art. 13 ust. 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393 ze zm.), który zastrzega, że połączenie biblioteki publicznej z inną instytucją kultury wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a którą to zgodą gmina się nie legitymowała. Brak takiej zgody determinuje natomiast stwierdzenie, że uchwała mająca za przedmiot połączenie biblioteki publicznej z inną instytucją kultury jest podjęta z naruszeniem prawa w stopniu uzasadniającym stwierdzenie jej nieważności.

Dla oceny legalności uchwały objętej niniejszym rozstrzygnięciem nadzorczym istotne znaczenie ma fakt, że jej przedmiotem jest uzupełnienie uchwały Nr XLVI/278/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 25 listopada 2022 r. o brakujące załączniki. Jednym z nich jest „Akt o połączeniu samorządowych instytucji kultury”, którego § 1 stanowi, że z dniem 1 stycznia 2023 roku połączenia gminnych instytucji kultury: Gminnej Biblioteki Publicznej w Słupi oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Słupi. W wyniku połączenia tych instytucji tworzy się gminną jednostkę organizacyjną, działającą w formie samorządowej instytucji kultury pod nazwą: Biblioteka Centrum Kultury w Słupi. Jest to zatem czynność, której legalność jest obwarowana spełnieniem wymogu przewidzianego w art. 13 ust. 8 ustawy o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393 ze zm.), tj. wydaniem przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zgody na połączenie biblioteki publicznej z inną instytucją kultury. Spełnienia tego wymogu Rada Gminy nie wykazała ani w toku niniejszego postępowania, ani w toku przywołanego wyżej postępowania nadzorczego znak: PNK.I.4130.216.2022. Tym samym Rada Gminy Słupia nie może uzupełnić braku uchwały Nr XLVI/278/2022 o dokument, do którego podjęcia nie miała i nadal nie ma wymaganej prawem zgody.

Drugim z załączników, o który uzupełniana jest uchwała Nr XLVI/278/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 25 listopada 2022 r. jest „Statutu Biblioteki Centrum Kultury w Słupi”, tj. statut jednostki, która miała powstać w konsekwencji połączenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Słupi oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Słupi. Skoro natomiast z przyczyn opisanych powyżej nie dochodzi do powstania nowej jednostki, to jako bezprzedmiotowe należy ocenić nadanie takiej jednostce statutu, jak i uzupełnienie w tym zakresie braków jest uchwały Nr XLVI/278/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 25 listopada 2022 r.

Organy władzy publicznej powinny działać na podstawie i w granicach prawa, zwłaszcza, gdy uchwalane przez nie akty normatywne mają charakter aktów prawa miejscowego. Unormowana w art. 7 Konstytucji RP zasada praworządności wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia, co oznacza, że każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej, a więc stanowi naruszenie konstytucyjnych warunków legalności aktu normatywnego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego. W doktrynie i orzecznictwie panuje zgodność stanowisk, co do nakazu ścisłej wykładni prawotwórczych norm kompetencyjnych, zakazu stosowania wykładni rozszerzającej oraz zakazu stosowania analogii, zaś organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wykonujący kompetencje prawotwórczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest zobowiązany działać ściśle według tego upoważnienia.

Przesłanki nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy określa art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zgodnie z którym uchwały organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały stanowią naruszenia prawa mieszczące się w kategorii rażących naruszeń, do których należą także podjęcie uchwały sprzecznej z obowiązującymi przepisami, przy czym chodzi o istotne naruszenia prawa, co ma miejsce w tej sprawie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Świętokrzyski

Zbigniew Koniusz